

Sygn. akt II K 112/16

WYROK ŁĄCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 stycznia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gorzowie Wlkp. II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący SSO Kamil Jarocki

Protokolant: st. sekr. sąd. Magdalena Ławniczak

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej Krzysztofa Rosińskiego

po rozpoznaniu w dniu 31 stycznia 2017 r.

sprawy

P. D., syna L. i M., zd. (...), ur. (...)w S.

skazanego prawomocnymi wyrokami:

I. Sądu Rejonowego w Międzyrzeczu VII Zamiejscowego Wydziału Karnego w Sulęcinie z dnia 1 kwietnia 2015r. w sprawie o sygn. akt **VII K 248/14** za czyn z art. 279§1 kk na karę roku pozbawienia wolności i 30 stawek dziennych grzywny po 20 zł.

II. Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp. z dnia 3 kwietnia 2015r. w sprawie o sygn. akt **II K 165/14** za czyn z art. 280§2 kk w zb. z art. 191§2 kk w zb. z art. 158§1 kk w zw. z art. 11§2 kk na karę 2 lat pozbawienia wolności i 200 stawek dziennych grzywny po 10 zł, przy czym wykonanie kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszono, jednak postanowieniem z dnia 20 maja 2016 roku zarządzono jej wykonanie.

III. Sądu Rejonowego w Sulęcinie z dnia 29 grudnia 2015r. w sprawie o sygn. akt **II K 315/15** za:

a) czyn z art. 279§1 kk na karę roku pozbawienia wolności;

b) czyn z art. 278§1 kk na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

na karę łączną roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności.

IV. Sądu Rejonowego w Sulęcinie z dnia 26 kwietnia 2016r. w sprawie o sygn. akt **II K 56/16** za ciąg przestępstw z art. 278§1 kk na karę roku pozbawienia wolności.

V. Sądu Rejonowego w Sulęcinie z dnia 13 czerwca 2016r. w sprawie o sygn. akt **II K 267/15** za czyn z art. 279§1 kk na karę roku pozbawienia wolności.

I. Na podstawie art. 85§1 i 2 kk i art. 86§1 i 2 kk łączy kary pozbawienia wolności i odrębnie grzywny orzeczone wyrokami wydanymi wobec P. D., opisanymi w punktach I - V części wstępnej wyroku i wymierza mu kary łączne 3 (trzech) lat pozbawienia wolności i 210 (dwieście dziesięć) stawek dziennych grzywny określając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 (dziesięć złotych).

II. Pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w połączonych wyrokach pozostawia do odrębnego wykonania.

III. Na podstawie art. 577 kpk zalicza na poczet kary łącznej pozbawienia wolności orzeczonej w punkcie I okresy kar dotychczas odbytych: od 8 września 2014r. do 22 stycznia 2015r. i od 10 marca 2016r. godziny 8:00 do 31 stycznia 2017r. przyjmując za początek kary łącznej dzień 10 marca 2016r. godz. 8:00.

IV. Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokata W. K. 354,24 zł tytułem wynagrodzenia za obronę świadczoną z urzędu.

V. Zwalnia skazanego od ponoszenia wydatków związanych z wydaniem wyroku łącznego obciążając nimi Skarb Państwa.

SSO Kamil Jarocki

Sygn. akt II K 112/16

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

P. D. skazany został prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w Międzyrzeczu VII Zamiejscowego Wydziału Karnego w Sulęcinie z dnia 1 kwietnia 2015r. w sprawie o sygn. akt VII K 248/14 za czyn z art. 279§1 kk na karę roku pozbawienia wolności i 30 stawek dziennych grzywny po 20 zł, przy czym wykonanie kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszono, jednak postanowieniem z dnia 20 maja 2016 roku zarządzono jej wykonanie z powodu popełnienia w okresie próby umyślnych przestępstw podobnych, za które orzeczono karę pozbawienia wolności.

2. Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp. z dnia 3 kwietnia 2015r. w sprawie o sygn. akt II K 165/14 za czyn z art. 280§2 kk w zb. z art. 191§2 kk w zb. z art. 158§1 kk w zw. z art. 11§2 kk na karę 2 lat pozbawienia wolności i 200 stawek dziennych grzywny po 10 zł, przy czym wykonanie kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszono, jednak postanowieniem z dnia 20 maja 2016 roku zarządzono jej wykonanie z powodu popełnienia w okresie próby umyślnych przestępstw podobnych, za które orzeczono karę pozbawienia wolności.

3. Sądu Rejonowego w Sulęcinie z dnia 29 grudnia 2015r. w sprawie o sygn. akt II K 315/15 za:

a. czyn z art. 279§1 kk popełniony w okresie od 18 do 19 czerwca 2015r. na karę roku pozbawienia wolności;

b. czyn z art. 278§1 kk popełniony w okresie od 25 maja do 10 czerwca 2015r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności i na karę łączną roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności.

2. Sądu Rejonowego w Sulęcinie z dnia 26 kwietnia 2016r. w sprawie o sygn. akt II K 56/16 za ciąg przestępstw z art. 278§1 kk popełnionych w okresie od 26 listopada do 24 grudnia 2015r. na karę roku pozbawienia wolności.

3. Sądu Rejonowego w Sulęcinie z dnia 13 czerwca 2016r. w sprawie o sygn. akt II K 267/15 za czyn z art. 279§1 kk popełniony w okresie od 1 do 8 czerwca 2015r. na karę roku pozbawienia wolności.

Dowody:

- informacja z Krajowego Rejestru Karnego k. 12-13

- odpisy orzeczeń – k. 6-9, 33-37, 40, 45-65, 67, 84-85

- akta spraw: II K 165/14 wraz z aktami Kd SO w Gorzowie Wlkp., II K 267/15 i VII K 55248/14, II K 315/15 SR w Sulęcinie.

Skazany P. D. karę pozbawienia wolności odbywa w Areszcie Śledczym w M. od 11.03.2016r. od godz. 8:00, przy czym na poczet kary pozbawienia wolności orzeczonej w sprawie II K 165/14 zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia go wolności od 8.09.2014 do 22.01.2015r. Zachowanie skazanego podczas pobytu w Zakładzie Karnym jest przeciętne. Deklaruje krytyczny stosunek do popełnionych przestępstw, nie deklaruje przynależności do podkultury przestępczej. Zazwyczaj respektuje zasady wynikające z regulaminu oraz ustalonego porządku wewnętrznego, wymaga jednak niekiedy korygowania swoich zachowań. Wykazuje dobrą dbałość o czystość i higienę. Dotychczas korzystał trzykrotnie z ulg. Nie był karany dyscyplinarnie, nie korzystał z zezwoleń na upuszczenie zakładu karnego. Nie jest uczestnikiem struktur nieformalnych. Kontakty interpersonalne nawiązuje i utrzymuje prawidłowo. Ze współosadzonymi prowadzi zgodny i niekonfliktowy tryb życia. Wobec przełożonych prezentuje właściwą postawę. Nie sprawia problemów natury wychowawczej. Karę pozbawienia wolności odbywa w systemie zwykłym. Chętnie i aktywnie uczestniczy w proponowanych zajęciach k.o. Jest kawalerem, bez zobowiązań alimentacyjnych. Kontakt zewnętrzny utrzymuje z matką i rodzeństwem w formie widzeń, korespondencji oraz rozmów telefonicznych. Dotychczas był pięć razy odwiedzany.

Dowód:

- opinia o skazanym z AŚ w M. - k. 15-18

Sąd zważył, co następuje:

W stosunku do skazanego P. D. zachodzą warunki do wydania wyroku łącznego. Materiał dowodowy w niniejszej sprawie stanowiły odpisy orzeczeń, których autentyczność nie budzi wątpliwości, a także informacje z zakładu karnego – opinia dyrektora, jak również informacja z Krajowego Rejestru Karnego. Ustalony na ich podstawie stan faktyczny nie budzi wątpliwości. Żaden z przeprowadzonych dowodów nie był przez strony kwestionowany, a z urzędu Sąd nie dostrzegł podstaw do ich kwestionowania.

Sąd orzeka karę łączną w wyroku skazującym w odniesieniu do kar wymierzonych za przypisane oskarżonemu tym wyrokiem przestępstwa. W pozostałych wypadkach sąd orzeka karę łączną w wyroku łącznym (art. 568a kpk). Zgodnie natomiast z treścią przepisów art. 85 § 1 i 2 kk karę łączną orzeka się, jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, zaś podstawą jej orzeczenia są wymierzone i podlegające wykonaniu w całości lub w części kary lub kary łączne za te przestępstwa. Na mocy art. 85§3 kk jeżeli po rozpoczęciu, a przed zakończeniem wykonywania kary lub kary łącznej sprawca popełnił przestępstwo, za które orzeczono karę tego samego rodzaju lub inną podlegającą łączeniu, orzeczona kara nie podlega łączeniu z karą odbywaną w czasie popełnienia czynu. Ponadto, nie podlegają łączeniu kary orzeczone w wyrokach wydanych przez sąd właściwy w sprawach karnych w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej (art. 85§4 kk w zw. z art. 114a kk). W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki wyłączające wymierzenie kary łącznej w zakresie wszystkich kar pozbawienia wolności oraz odrębnie kar grzywny wymierzonych wyrokami wydanymi w wymienionych wyżej sprawach, bowiem wszystkie te kary zostały wymierzone za przestępstwa popełnione w czasie, w którym skazany przebywał na wolności, zaś wyroki skazujące zostały wydane przez sądy polskie. Nadto żadna z wyżej wymienionych kar nie została w całości wykonana, a wszystkie podlegają wykonaniu. Jednocześnie z uwagi na fakt, że kary zostały wymierzone w odrębnych wyrokach, zachodzą przesłanki do orzeczenia kary łącznej w wyroku łącznym.

W tym miejscu należy zauważyć, że redakcja art. 85§2 kk nasuwa wątpliwości co do treści zawartej w tym przepisie normy prawnej. Zgodnie z literalnym brzmieniem tego przepisu podstawą orzeczenia kary łącznej są wymierzone i podlegające wykonaniu, z zastrzeżeniem art. 89, w całości lub w części kary lub kary łączne za przestępstwa, o których mowa w § 1. Można wywieść stąd wniosek, że podstawą orzeczenia kary łącznej mogą być tylko te części kar, które podlegają wykonaniu, czyli nie zostały jeszcze wykonane. Takie rozumienie przepisu prowadziłoby jednak do absurdalnych rezultatów, bowiem mogłoby się zdarzyć, że z każdym dniem zmieniałby się stan wykonania danej kary, co wpływałoby na podstawę orzeczenia kary łącznej. Z pewnością nie o to chodziło ustawodawcy. Treść normy prawnej w tym przypadku powinna być wyprowadzona nie tylko z brzmienia przepisu art. 85§2 kk, ale także z art. 86§1 kk. Ten ostatni przepis stanowi, że sąd wymierza karę łączną w granicach od najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne

przestępstwa do ich sumy, nie przekraczając jednak 810 stawek dziennych grzywny, 2 lat ograniczenia wolności albo 20 lat pozbawienia wolności; karę pozbawienia wolności wymierza się w miesiącach i latach. Zatem karę łączną wymierza się w granicach kar wymierzonych (a nie części tych kar jeszcze nie wykonanych). Inny pogląd prowadziłyby do oczywistej sprzeczności dwóch wskazanych wyżej przepisów, a także pozbawiałby racji bytu przepis art. 577 kpk. Przepis art. 85§2 kk należy zatem – jak się wydaje – interpretować tak, że określa on podstawę wydania wyroku łącznego, a nie podstawę wymiaru kary łącznej (z natury rzeczy można go odnosić wyłącznie do wyroku łącznego, ponieważ kara łączna wymierzana w wyroku skazującym nie ma za podstawę kar jednostkowych podlegających wykonaniu, jako że kary te są orzekane tym samym wyrokiem, który wszak jest nieprawomocny w chwili wymierzania kar). Innymi słowy przepis ten nie zakreśla granic kary łącznej, lecz wskazuje warunki do wydania wyroku łącznego (nie wszystkie zresztą), takie jak wymierzenie wcześniej kar jednostkowych lub kar łącznych podlegających wykonaniu (czyli prawomocnie orzeczonych, jeszcze niewykonanych w całości, lecz których wykonanie jest prawnie dopuszczalne i konieczne).

Kierując się poczynionymi wyżej ustaleniami i wskazaniem Sądu Okręgowego połączył w jeden węzeł karę łączną pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem opisanym w punkcie III części wstępnej wyroku z pozostałymi jednostkowymi karami pozbawienia wolności orzeczonymi wyrokami opisanymi w pozostałych punktach części wstępnej wyroku i wymierzył skazanemu karę łączną 3 lat pozbawienia wolności, a nadto połączył dwie grzywny orzeczone odrębnymi wyrokami (opisanymi w punktach I i II części wstępnej wyroku i wymierzył skazanemu karę łączną grzywny w rozmiarze 210 stawek dziennych po 10 zł. Przy wymierzaniu ww. kary łącznej pozbawienia wolności Sąd miał na względzie dyrektywy wypływające z treści art. 86§1 i 4 kk, które stanowią, że karę łączną należy wymierzyć w granicach od najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa (albo kary łącznej, jeżeli orzeczono wcześniej karę łączną) do ich sumy, nie przekraczając jednak granic określonych przepisami prawa, Sąd karę łączną wymierzył zatem w granicach od najwyższej z poszczególnych wymierzonych skazanemu kar pozbawienia wolności (czyli kary w rozmiarze 2 lata) do sumy tych kar (czyli 6 lat i 4 miesiące).

Sąd, orzekając karę łączną w warunkach wyroku łącznego kierował się względami takimi jak przy orzekaniu kary łącznej w wypadku jednoczesnego osądzenia kilku czynów. Jednocześnie wymierzając karę łączną nie rozstrzygał ponownie o stopniu społecznej szkodliwości i winie w odniesieniu do poszczególnych przestępstw, biorąc pod uwagę przede wszystkim cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa (art. 85a kk). Sąd rozważał również przedmiotowy i podmiotowy związek zachodzący pomiędzy przestępstwami i podobieństwa rodzajowe pomiędzy przestępstwami objętymi poszczególnymi wyrokami, a także czas popełnienia czynów.

Wymierzając karę łączną Sąd zastosował zasadę asperacji, tym samym odrzucając postulat skazanego i jego obrońcy o zastosowanie pełnej absorpcji, ale też postulat prokuratora sprowadzający się do zastosowania niemal pełnej kumulacji. Stosowanie kumulacji albo absorpcji, jako że są to rozwiązania skrajne, wymaga istnienia szczególnych przesłanek przemawiających za jednym albo drugim rozstrzygnięciem. W niniejszej sprawie brak takich przesłanek w odniesieniu zarówno do postulowanej absorpcji, jak i postulowanej niemal kumulacji. Nie jest nią ani dotychczasowa linia życiowa skazanego, w szczególności uprzednia karalność, ani sposób zachowania skazanego w zakładzie karnym, który choć poprawny, nie może równoważyć jego nagannego postępowania na wolności, ani relacje pomiędzy czynami, za które wymierzono kary podlegające łączeniu. Wprawdzie związki przedmiotowe między tymi czynami są o tyle bliskie, że wszystkie te przestępstwa należą do tego samego rodzaju czynów zabronionych (przeciwko mieniu) i zostały popełnione z podobnej motywacji, co mogłoby przemawiać za absorpcją to jednak ich wielość i czas popełnienia przestępstw osądzonych w sprawach II K 315/15, II K 56/16 i II K 267/15 świadczą o demoralizacji skazanego i przyjęciu postawy negującej obowiązujące normy prawne. Trzeba pamiętać, że dwa pierwsze przestępstwa osądzone w sprawach VII K 248/14 i II K 165/14 zostały osądzone w niemal tym samym czasie, a po wydaniu wyroków zasądzających kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania skazany dopuścił się całej serii kolejnych przestępstw umyślnych i podobnych. Wszystkie przestępstwa przypisane skazanemu można zatem podzielić na dwie grupy: do pierwszej należą te popełnione przed wydaniem wyroków w sprawach VII K 248/14 i II K 165/14, a do drugiej należą pozostałe, popełnione po wydaniu wskazanych wyżej wyroków. W obrębie każdej z tych

grup podobieństwo rodzajowe i czas popełnienia tych czynów uzasadnia zastosowanie zasady asperacji z istotnym ciężeniem ku absorpcji, innymi słowy można bez ryzyka błędu założyć, że gdyby dwa pierwsze czyny zostały osądzone w tym samym postępowaniu, skazany otrzymałby kary zbliżone do najsurowszych wówczas orzeczonych, w tym zakresie mieści się grzywna orzeczona jako kara łączna; podobnie gdyby czyny pozostałe (które zaliczono do drugiej grupy) zostały osądzone jednocześnie, kara łączna zapewne nie przekroczyłaby 2 lat pozbawienia wolności, biorąc pod uwagę kary, które orzeczono i wysokość wyrządzonych szkód. Jednak obie te grupy pomiędzy sobą na tyle się różnią, że nie sposób uznać, że skazany zasługuje na absorpcję. Na przeszkodzie takiemu postulowanemu przez niego rozwiązaniu stoi przede wszystkim to, że przestępstwa należące do drugiej grupy skazany popełnił mimo osądzenia poprzednich czynów i dania mu szansy w postaci wymierzenia kar pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania. Swoim postępowaniem dał zatem wyraz całkowitego lekceważenia obowiązującego porządku prawnego, nie wyciągnął pożądanego wniosku z pierwszych dwóch wyroków skazujących. Zastosowanie absorpcji uczyniłoby w istocie tę grupę przestępstw całkowicie bezkarnymi, co nie odpowiadałoby wymogom prewencji indywidualnej ani generalnej. Z tych względów Sąd uznał, iż w tym przypadku nie zachodzą przesłanki do zastosowania zasady absorpcji. Wszelako Sąd uznał, że nie istnieją także podstawy do zastosowania zasady kumulacji ani nawet ukształtowania kary łącznej na poziomie zbliżonym do kumulacji.

W ocenie Sądu tak ukształtowana kara łączna (pozbawienia wolności i grzywny) jest sprawiedliwa i daje szansę osiągnięcia założonych celów w zakresie prewencji indywidualnej wobec skazanego. Określając wysokość stawki dziennej grzywny Sąd miał na względzie, że obecnie skazany jest pozbawiony wolności i ma ograniczone możliwości zarobkowania, a majątku żadnego nie posiada.

Sąd pozostawił do odrębnego wykonania pozostałe rozstrzygnięcia wynikające z połączonych wyroków.

Stosownie do treści art. 577 kpk Sąd zaliczył skazanemu na poczet orzeczonej w punkcie I części dyspozytywnej wyroku kary łącznej pozbawienia wolności okresy wykonywania kary pozbawienia wolności wymierzonej w sprawie II K 165/14 Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp. od 8 września 2014r. do 22 stycznia 2015r. oraz okresy kary pozbawienia wolności wymierzonej w sprawie II K 315/15 Sądu Rejonowego w Sulęcinie od 10 marca 2016r. godz. 8:00 do dnia wyrokowania czyli 31 stycznia 2017r., a ponieważ karę pozbawienia wolności skazany nieprzerwanie odbywa od 10 marca 2016r. godz. 8:00, tę chwilę przyjęto za początek orzeczonej kary łącznej.

Należy nadmienić, że Sąd rozważał także kwestię, czy ze względu na fakt, że część przestępstw, za które wymierzono kary objęte badaniem w niniejszej sprawie o wydanie wyroku łącznego, zostało popełnionych przed 1 lipca 2015r., a wszystkie przed 15 kwietnia 2016r. znajdują zastosowanie przepisy dawne, to jest sprzed jednej bądź drugiej z wymienionych dat, jako względniejsze dla sprawcy. Analizując ten problem Sąd doszedł do przekonania, że dawne przepisy nie są względniejsze dla skazanego a ich zastosowanie nie doprowadziłoby do korzystniejszego dla niego rezultatu. W wyniku zastosowania przepisów sprzed 1 lipca 2015r. zbieg przestępstw uległby rozerwaniu na dwa odrębne zbiegi, co przyniosłoby rezultat niekorzystny dla skazanego, ponieważ mógłby otrzymać jedną karę łączną w rozmiarze co najmniej 2 lat pozbawienia wolności oraz drugą karę łączną w rozmiarze od roku do 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Skazany co prawda mógłby liczyć na częściową absorpcję, lecz biorąc pod uwagę wielość przestępstw i rozmiar kary łącznej orzeczonej w sprawie II K 315/15 nie sposób oczekiwać, że skazany mógłby realnie liczyć na karę łączną niższą niż kara roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności. Sytuacja skazanego zatem bez wątpienia byłaby znacznie trudniejsza przy zastosowaniu przepisów dawnych. Jeżeli zaś chodzi o stan prawny obowiązujący pomiędzy 1 lipca 2015r. a 14 kwietnia 2016r., to zmiany z dniem 15 kwietnia 2016r. nie były istotne dla zasad i wymiaru kary łącznej poza odmienną redakcją art. 85§3 kk i dodanie do art. 85 §3a.

Na podstawie §17 ust.5 w zw. z §2 pkt 1 rozporządzenia Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U.2015.1801) Sąd zasądził od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy odpowiednią kwotę powiększoną o podatek VAT wynoszący 23%. Wprawdzie obecnie obowiązuje rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U.2016.1714), które weszło w życie 2 listopada 2016r., to jednak §22 tegoż rozporządzenia stanowi, że do

spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia (tak jak niniejsza sprawa) stosuje się przepisy dotychczasowe do czasu zakończenia postępowania w danej instancji.

Na podstawie art. 624§1 kpk Sąd zwolnił skazanego od ponoszenia wydatków postępowania, uznając, że jego sytuacja materialna i życiowa przemawia za takim rozstrzygnięciem.

ZARZĄDZENIE

1. Odnotować w kontrolce uzasadnień.
2. Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawcy.
3. Przedłożyć 14 dni od doręczenia albo z apelacją.